

11. april 2024

I henhold til § 37, stk. 1 i Forretningsordenen Inatsisartut, fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål 1

Hvordan kan det være, at en husleje i det nuværende INI A/S kan stige markant mere end justeringen for den normale forbrugerprisindex stigning? I eksemplet med Nikolaj Heinrich er den steget ca. 1000% over en periode på 52 år, mens lejen kun ville have været steget med 300% i samme periode, når den alene skulle være reguleret for den gennemsnitlige stigning i forbrugerprisindex¹.

Spørgsmål 2

Hvorfor og hvornår har Naalakkersuisut accepteret en anden og højere stigning af lejen, end det man ville have forventet som værende standard regulering per år - hvilket vil sige ændringen i forbruger pris index?

Spørgsmål 3

Hvorfor støttede Naalakkersuisut ikke Naleraq's forslag om at tildele lejerne deres lejeboliger som egen ejendom, og med hvilken begrundelse støttede man ikke det forslag?

Spørgsmål 4

Hvad har Naalakkersuisut af planer for at sikre, at lejerne kan forblive i deres lejebolig, også som pensionister?

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Begrundelse:

for spørgsmål 1:

I Sermitsiaq's artikel omhandlende Nikolaj Heinrich, og den oplevede stigning i husleje over en 52 årig periode, giver et klart billede af et misforhold, idet huslejen reelt er steget med ca. 1000% i perioden, mens den alene skulle have været steget med 300% i samme periode hvis huslejen alene var reguleret med den gennemsnitlige stigning i forbruger pris index på 1,75% per år i 52 år.

Beregning af lejeforhøjelse:

¹ <https://www.sermitsiaq.ag/samfund/1000-procent-dyrere-lejlighed/2071210>

Baseret på de angivne søgeresultater er den samlede stigning i huslejen over den 52-årige periode med en gennemsnitlig årlig inflation på 1,75 % ca. 295,2 %.

Grundlaget for tallet kommer fra følgende:

- Ifølge rapporten Greenland in Figures 2023 har den gennemsnitlige inflation i Grønland været omkring 1,75 % over de sidste 50 år².
- Ved brug af en inflationsberegner, med en startleje på 825 kr. pr. måned og en årlig inflation på 1,75 %, ville huslejen om 52 år være 3.260 kr. pr. Måned.

Beregning af den procentvise stigning:

- Startleje: 825 kr. pr. Måned
- Husleje efter 52 år: 3.260 kr. Pr Procent stigning: $(3.260 - 825) / 825 * 100 = 295,2$ %

Derfor er den samlede huslejestigning over den 52-årige periode med en gennemsnitlig årlig inflation på 1,75 % ca. 295,2 %.

for spørgsmål 2:

INI A/S og Illuut A/S er begge 100% offentlig ejet lejeadministrationselskab, som alene kan have en relativ fast omkostning forbundet med at administrere Nikolaj Henrich's lejlighed i perioden på de 52 år. Det vil sige, at den omkostning, der var med at skulle administrere lejligheden var indregnet ved lejeaftalens begyndelsen, og at den alene skulle reguleres for ændringen i forbrugerprisindexet, som i gennemsnit var på 1,75% per år i hele perioden. Dog er lejen steget med 700% mere end, hvad man skulle forvente, hvis der alene skulle reguleres for den løbende udvikling i forbrugerprisindexet. Det er jo en markant del af den samlede prisjustering i perioden, som ikke vedrører den gennemsnitlige ændring i forbrugerprisindexet. Det antages at Naalakkersuisut må have godkendt en sådan disposition, og det er derfor vigtigt at få afdækket denne beslutning - hvornår den er blevet lavet, af hvem og med hvilken begrundelse.

for spørgsmål 3:

Det har været en del af forudsætning for indgåelsen af lejemål for Nikolaj Heinrich, at de ville overtage lejligheden efter 30 år. Men efter at boligerne overgik fra Danmark til Grønlands Hjemmestyre, og senere Grønlands Selvstyre, er den grundpræmis ændret på den grønlandske side. Naleraq har på baggrund af renoveringsefterslæbets størrelse, samt grundprincipperne i den tidligere besluttet lejer til ejer ordningen, foreslået at fritage Grønlands Selvstyre for renoveringsefterslæbet, ved at overdrage lejeboliger til deres lejere, så de dermed kunne blive ejere af deres egen bolig, og selv planlægge vedligehold, renovering m.v. Men Naalakkersuisut har ikke støttet det forslag, og

² <https://stat.gl/dialog/topmain.asp?lang=en&subject=Gr%C3%B8nland%20i%20tal&sc=gf>

derfor ønskes en begrundelse herfor. Det virker jo ikke hensigtsmæssigt eller konstruktivt, at Naalakkersuisut accepterer en meget højere løbende regulering af huslejen i de offentlig ejede lejeboliger.

for spørgsmål 4:

Naalakkersuisut har accepteret en højere regulering af huslejen end den, der kan begrundes som værende den løbende stigning i forbrugerprisindexet. Alene regnestykket med Nikolaj Heinrichs situation, så viser det med tydelighed, at de ikke har råd til at betale for deres husleje med deres pension. Og idet 70% af den løbende huslejestigning ikke kan begrundes som årlig index regulering, så betyder det også, at lejerne over tid bliver presset ud af deres lejligheder.

Jeg ønsker at få svar inden for 10 arbejdsdage.